

SLOVENE C

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 90—
za pol leta " " " 45—
za četrt leta " " " 22-50
za en mesec " " " 7-50

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 150—
pololetno " " " " 12-50

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 10—
v inozemstvu " " " " 20—

Posamna štev. 50 par.

Cene inseratov:
Enostolna petlinna vrsta mali
oglasil po K 4— in K 6—
veliki oglasil nad 45 mm vi-
šine po K 8—, poslati itd.
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izveniški
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Korrespondenči se ne vračajo; neankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljano št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.
Zagreb 9.011, Sarajev. 7563, Praga in Dunaj. 24.797

Vabilo francoskih županov.

Pariz, meseca decembra 1921.

Splošna zveza francoskih županov ima koncem januarja svoj letni občni zbor v Parizu in je sklenila povabiti ob tej priliki vse občinske predstojnike vseh prijateljskih držav. Vabi tudi župane in občinske odbornike ali njihove pooblaščenice iz Jugoslavije. Želeli je, da se tudi iz Slovenije udeležijo čim več županov, ki se morajo prej prijaviti predsedniku vodilnega odbora g. Adrienu Gillyju. V naslednjem objavljamo kolektivno vabilo na naše župane, ki se glasi:

Po grozni vojni, ki je opustošila svet, osobito pa naši državi, doživljamo celo vrsto kriz, sicer površnih, a vendar kriz, katere bi utegnile vsak trenutek skaliti dobre odnose, ki morajo obstojati med vsemi tistimi, ki si delijo slavo, da so izpodbili mrzki imperializem, hoteč obvladati vesoljni svet.

Ni dvoma, da se vse zavezniške vlade hvalevredno trudijo, kako bi vzdržale dobro harmonijo vsaka nad svojimi podaniki, vendar postaja bolj in bolj očitno, da bo ta ubranost omahljiva toliko časa, dokler ne pronikne ljudstvom v dno srca.

Prožela pa bo ljudstvu srce stoprav takrat, ko se bodo narodi dobrega spoznali med seboj z nepretrganim, neprisljnim občevanjem, katero naj bo brez slehernega aparata, brez umetničenj kakor tudi brez kakršnihkoli političnih smotrov.

Že dolgo smo mnenja, da so župani najtočnejši izraz narodov, najzvestejši čuvarji misli in volje ljudi, katere vodijo, najbolj upravičeni in najzanesljivejši tolmači demokracij, iz katerih so izšli.

Ko pišemo besedo »demokracija«, puščamo v nemar obliko vladavin, uverjeni, da so nekatere monarhije dosti bolj demokratske nego marsikakšna republika.

To nas je privedlo do tega, da se želimo seznaniti s svojimi tovariši iz prijateljskih dežel.

Ker naše društvo zbere svoje člane na letnem shodu 26., 27., 28., 29. januarja 1922, vas ob tej priliki vprašamo, ali vam ne bi kazalo obiskati Francije, katere morda še niste videli nikdar in katere ne boste nikoli dovolj poznali, kakor ne bomo mi nikdar zadosti poznali vaše čudovite domovine.

Na naši glavni skupščini se bodo obravnavala zgolj upravna vprašanja; vaš navzočnost vam bo omogočila postaviti primerno med našo in vašo občino, med županskimi pravicami in dolžnostmi pri vas in pri nas, ki bo zadržno koristna enim kakor drugim.

Ako izvolite potovati v Pariz v duhu, ki nas vodi pri tem vabilu, to se pravi v iskrenem bratstvu, nas bo jako radostilo vrniti vam obisk, čim nam boste blagovolili ponuditi priložnost za to.

Veselilo nas bi seznaniti čimprej, da načeloma sprejemate, in radi bi bržkone izvedeli ime in značaj onih vaših sodrugov, ki bi jih bila volja spremiti vas.

To pismo izročamo vašemu poslanstvu v Parizu, obenem pa francoskemu poslanstvu pri vaši visoki vladi, želeči tako svedočiti, da mora naše početje ostati prožeto na obeh straneh z neoporečno lojalnostjo.

Pričakujoč odlične časti, da čitamo vaš odgovor, vas prosimo, gospod župan in ljubi tovariši, da blagohotno sprejmete izraz našega spoštovanja in globoke vdanosti.

Predsednik vodilnega odbora

Andrien Gilly.

Association Générale des Maires de France et d'Algérie, 14, rue Chauveau-Lagarde, Paris (8e).

POTOVANJE KRALJA ALEKSANDRA.

Belgrad, 7. jan. Kralj Aleksander je danes dopoldne ob 9. uri odpotoval v Sinajo, da poseti rodbino-rumunskega kralja. V njegovem spremstvu se nahajajo minister dvora g. Dragoslav Janković, prvi adjutant general Hadžić, maršal dvora polkovnik Damjanović, poslan. svet. Gjorgje Nastasijević in pomočnik maršala major Jovičić.

Za gospodarsko obnovo Evrope.

Ruska sovjetska vlada se pod gotovimi pogoji prizna. — Evropska gospodarska konferenca se vrši v Italiji.

Cannes, 7. jan. Konferenčni odbor je sprejel nastopni sklep:

Na konferenci zbrane zavezniške sile soglasno mislijo, da naj bi se v prvih dneh meseca marca sklicala gospodarska in finančna konferenca, na katero bi se morale pozvati vse evropske države, tudi Nemčija, Avstrija, Mažarska, Bolgarija in Rusija, da pošljejo svoje zastopnike.

V Cannesu zatopane velesile smatrajo, da bi taka konferenca pomenila resnično, bistveno etapo na poti gospodarske obnove srednje in vzhodne Evrope. Zavezniške sile smatrajo, da je potrebno, da se obnovi mednarodna trgovina v vsej Evropi in da se organizirajo pomožni viri vseh dežel v svrhu, da se pomnoži produkcija in da se olajša trpljenje vseh evropskih narodov. Stremeti se mora za tem, da se odstranijo vse ovire, ki so na poti trgovini, da se likvidirajo silni krediti, obljubljeni slabotnejšim deželam, in da sodelujejo vsi na tem, da se obnovi normalna produkcija.

Posamezni narodi si ne smejo prisvajati pravice, da drug drugemu diktirajo načela, po katerih si nameravajo urediti svoje gospodarsko življenje in vladni sistem (važno za Rusijo!). Vendar pi bi bilo samo tedaj mogoče, razpolagati z inozemskimi kapitalizmi, s katerimi naj bi se pomagalo deželam, ako bi inozemski denarni dajalci bili zagotovljeni, da se bodo njihova prava in njihova lastnina spoštovala in zavaroval dohodek njihovih podjetij. Narodi ali vlade narodov, ki želijo dobiti inozemske kredite, se morajo prostovoljno obvezati, da priznajo vse javne dolgeve in obveznosti, ki so jih napravile države, občine ali druge javne korporacije ali ki jih bodo napravile v bodočnosti, in da bodo v vseh slučajih, v katerih so trpeli škodo inozemski interesi vsled konfiskacije ali sekvestracije premoženja, vrnilo premoženje ali plačale odškodnino.

Vsi narodi se morajo zavezati, da ne bodo delali nobene propagande, ki naj bi dovedla do tega, da se v drugih deželah zruši red in politični sistem, ravno tako se morajo skupno zavezati, da ne bodo napadali sosedov.

Zavezniške sile bi samo tedaj mogle dovoliti oficijelno priznanje Rusije, ako ruska vlada sprejme gornje določbe. Sklenili so, da se bo gospodarska, industrijska in finančna konferenca sestala v Italiji. — Zedinjene države bodo povabili, da se udeležijo te konference.

Cannes, 6. jan. V današnjem govoru je izjavil Lloyd George: Načelo pravičnosti zahteva, da plača Nemčija v najvišji meri ono, kar more dati. Ta sodba je izrečena, gre pa samo za to, da se preišče, v koliki meri je mogoča izvedba. Lloyd George

Konferenca nasledstvenih držav v Gradcu.

Praga, 7. jan. (Izv.) Dne 16. januarja se bo vršila v Gradcu konferenca nasledstvenih držav, na kateri se bo v prvi vrsti skušalo rešiti vprašanje medsebojnega obmejnega prometa.

Dr. Hainisch ne prizna narodnostnih manjšin v Avstriji.

Dunaj, 7. jan. (Izv.) Z ozirom na izjavo predsednika avstrijske republike dr. Hainischa povodom sestanka z Masarykom v Lani, da v Avstriji ni nobenih narodnostnih manjšin, pišejo češki listi, da živi na Dunaju in v severni Avstriji na stotisoče Čehov, na jugu Avstrije mnogo tišočev Slovencev in v Burgenlandu Slovenci in Hrvatje.

DE VALERA ODSTOPIL.

London, 6. jan. V »Dail Eireanu« se je uradno objavilo, da je De Valera odstopil od predsedstva irske republike.

Dublin, 7. jan. Colins in Criffith pozivljata Dail Eireana, naj se vsled demisije De Valere ne da odvrniti od posvetovanja o angleško-irski pogodbi. Dail Eirean je skle-

meni, da bi bil neuspeh pri obnovi Evrope hujša katastrofa, kakor nevarnost boljše-vizma. Poudaril je, da je potreben skupni nastop zaveznikov glede Male Azije in Rusije, da je predsednik Millerand v Lympneu dne 20. junija 1920 jasno orisal smernice, katerim bi bilo treba slediti. Zato je Lloyd George predlagal, da se skliče mednarodna evropska konferenca z že objavljenimi modalitetami. Bonomi je izjavil, da se Italija pridružuje predlogu glede konference in posebno da soglaša s pogoji za priznanje sovjetske vlade. V imenu Belgije se je Theunis pridružil Lloyd Georgevim izvajanjem. Nato je govoril Briand.

Cannes, 6. jan. Jutri dopoldne se sestanejo ministri zaveznikov, ki so sodelovali pri načrtu mednarodnega konzorcija, ki je bil pooblaščen pričeti z gospodarsko obnovo Evrope.

Cannes, 7. jan. Ministrski predsednik Briand je izjavil: Kar se tiče reparacij, bom objavil splošna naziranja francoskega odposlanstva, kakor hitro bodo posebne komisije in strokovnjaki pripravili delo konference in možnost uspešnega razpravljanja. V načelu se popolnoma strinjam s predlogom Lloyda Georgea s pridržkom, da ga bom proučil v detajlih. Ako sedaj premočimo stavljeni problem, moramo pozikuzati, da dosežemo pozitivno, praktično rešitev. Ako prevzamemo iniciativo za ogromno delo obnove Evrope, prevzamemo veliko odgovornost. Zakaj v narodih vzbudimo s tem nade, v katerih jih brez nevarnosti ne smemo razočarati. Potrebno je, da se načrt posreči in da torej ukrenemo vse odredbe in varnostne ukrepe, ki jih je želeli. Zato moramo stopiti v stik z Rusijo z onimi garancijami, ki jih je že pred menoj zahteval eden izmed mojih prednikov, ker bi sicer zašli v nevarnost, da bomo prikrajšani. V splošnem so Lloyd Georgevi predlogi sposobni, da nas zadovoljijo. Zahtevam torej, da se danes popoldne proučijo v posameznostih. S temi pridržki pristaja francosko odposlanstvo na predlog voditelja angleškega odposlanstva.

Cannes, 7. jan. Konferenca je sklenila dovoliti Nemčiji pod gotovimi pogoji, ki se bodo še določili, odgoditev dela njenih plačil.

Pariz, 7. jan. »Chicago Tribune« javlja: poslanik Harwey je šele sinoči brzojavil v Washington povabilo na Zedinjene države in besedilo sklepa vrhovnega sveta ter je zaprosil za ameriške gospodarske in finančne delegate. List javlja dalje, da se po želji Anglije Turčija ni pozvala k konferenci.

nil, da se nadaljuje razprava o pogodbi. De Valera je svojo demisijo za enkrat umaknil.

NEMŠKI SOC.-DEM. POSLANCI PROTI DOGOVORU V LANI.

Praga, 7. jan. (Izv.) Nemški soc.-dem. poslanci in senatorji so sklenili, da bodo glasovali proti dogovoru v Lani. Ta sklep vsi češki, pa tudi nemški listi ostro obsajajo. »Prager Tagblatt« piše, da je to otročja politika, če se postavijo na odklonilno stališče samo zato, ker je iniciativa za ta dogovor prišla iz Prage.

PREDAVANJE O NAŠIH RAZMERAH V BRATISLAVI.

Bratislava, 7. jan. (Izv.) Češkoslovaško-jugoslovanska liga v Bratislavi priredi »Besedo«, na kateri bo predaval Bogdan Pavler o jugoslovanskih razmerah. Janko Grampovčan.

NAZADOVANJE NEMŠKIH MEST NA ČESKEM.

Praga, 7. jan. (Izv.) Statistika prebivalstva Češkoslovaške, izdelana na podlagi ljudskega štetja 15. februarja 1921, izkazuje med drugim, da se je prebivalstvo čeških mest pomnožilo, prebivalstvo nemških mest pa zmanjšalo.

K otvoritvi delavske zbornice.

Danes se zbere delavska zbornica v Ljubljani. To je prvič, da ima delavstvo v Sloveniji lastno stanovsko zastopstvo z delokrogom, segajočim na javne zadeve. V tem oziru je današnja otvoritev te samo na sebi važne in za socialni napredek v naši državi pomenljive korporacije pozdraviti.

Zalibog se je vladajoči liberalno-demokratski stranki v sporazumu s socialno-demokratsko, ki je danes le vo krilo buržuazije, posrečilo, da zamisel resničnega zastopstva delavskih interesov primerno izkvari. Demokratska vladna stranka je dala socialni demokraciji v delavski zbornici od 50 članov 26, torej nadpolovično večino, kar relativno najmanj za polovico presega dejansko posestno stanje »Jugoslovanske socialistične partije« med delavstvom. Zastopnikov krščansko-socialnega delavstva je v zbornici samo 6, ostali so po veliki večini pristaši demokratske stranke, nekaj narodnih socialistov. Zato pa je meščanska demokratska stranka tudi lažje spravila skozi zakon, ki delavsko zbornico oropa njenih pravih funkcij in jo degradira v zgolj posvetovalni organ.

Kajti delavska zbornica bo 1. nadzorovala izvrševanje zakonov o delavskem varstvu; 2. posredovala v mezdnihih sporih; 3. podajala izjave o zakonskih načrtih glede delavske zakonodaje, in 4. predlagala glede delavske zakonodaje parlamentu po vladi iniciativne predloge. Prvo nalogo je dozdaj izvrševalo obrtno nadzorstvo, drugo pa socialno poverjenišvo pri vladi in če se bodo delodajalci posredovalnim predlogom delavske zbornice upirali, bo morala kot zadnja instanca fungirati slejkoprej zopet vlada. Ostali dve nalogi zbornice pa sta, kakor se vidi, zgolj posvetovalnega značaja, tako da delavska zbornica v vseh oziirih samo prevzema naloge drugih javnih institucij ali organizacij, nima pa nobenega odločilnega vpliva in niti sence kake postayne moči.

Da je demokratska vlada dobila zbornico, ki bo po svoji večini delovala ali vsaj imela delovati v praveu, kateri se bo večimljenj skladal z namenil vladajočega režima, se razlaga iz tega, da je vlada člane delavske zbornice prosto imenovala, mesto da jih delavstvo samo izvoli. Tako seveda ne bo šlo težko, ako se delavstvo samo ne vzdigne za svoje pravice.

Krščanski socialno delavstvo je po zastopnikih Jugoslovanske strokovne zveze pri anketi o delavski zbornici z vso odločnostjo zahtevalo, da se razpišejo volitve in da se da zbornici delokrog in moč, ki ji po naravi stvari pripada. Vlada je šla preko tega in izvedla svoje načrte s tem, da je favorizirala voditelje socialne demokracije. Stvar je, kakor se vidi, izborna uspela.

Začetek je končno vendarle tu; imamo delavsko zbornico. Za enkrat, dokler vlada sedanji režim, je to pridobitev smatrati bolj za navidezno nego resnično. Če se delavstvo samo potruudi, da vrže liberalno in socialno demokracijo, bo drugače! Upamo, da kmalu.

PADANJE CEN NA ČEŠKOSLOVSKEM.

Praga, 7. jan. (Izv.) Naraščanje vrednosti češkoslovaške krone v inozemstvu je povzročilo, da so se znatno znižale cene pridelkom in izdelkom ne samo inozemskega, ampak tudi domačega izvora.

ZNIŽANJE DELAVSKIH PLAČ V AMERIKI.

Newyork, 7. jan. Zveza amer. brodnikov bo v kratkem pričela pogajanja z zastopniki vseh v zvezi včlanjenih ladjedelnic glede 10 odstotnega znižanja delavskih plač.

BREZPOSELNOST NA ANGLEŠKEM.

London, 7. jan. Kakor javljajo listi, je dne 31. dec. 1921 znašalo število brezposelnih v Angliji 1,835.300.

† Fran Pišek.

Iz Maribora nam je došla žalostna vest, da je na Sv. Treh kraljev dan dopoldne umrl na svojem domu v Slivnici nar. poslanec Slovenske ljudske stranke Franc Pišek. Pogreb se bo vršil danes ob 2. uri popoldne.

Franc Pišek se je rodil dne 3. decembra l. 1856. Že od mladih nog je pridno zasledoval javno življenje. Kmalu ko je prevzel poseststvo, je bil izvoljen v občinski odbor in malo let kasneje za župana. Županovalec je 24 let. Bil je tudi dolgo vrsto let načelnik okrajnega zastopa. Ko se je na bivšem Štajerskem pričelo kršč. ljudsko gibanje, je bil pokojni Pišek med prvimi in najbolj delavnimi borilci. Prirejal je shode, organiziral ljudstvo gospodarsko in politično in dosegel v svojem okraju prav lepe uspehe. Ljudstvo mu je v polni meri zaupalo in ga je leta 1907 z velikansko večino izvolilo za državnega poslanca, leto kasneje pa za deželnega poslanca. Po prevratu je bil pokojni Pišek član začasnega narodnega predstavništva, 28. novembra 1920 pa je bil izvoljen za narodnega poslanca v Belgradu. Kot poslanec je bil zelo vesten in delaven. Nešteto krat je v prid svojim volivcem posredoval pri raznih ministrstvih in drugih uradih in ni odnehal, preden ni dosegel uspeha. Zato so ga pa tudi vsi njegovi volivci ljubili in spoštovali, ter se tudi vedno z zaupanjem obračali do njega.

Pokojni Pišek je bil umen kmetijski gospodar. Poznal je do dna našega kmeta in zato je vse svoje življenje deloval za povzdigo kmetijstva in za tem za zboljšanje kmetijskega stanu.

Kot človek je bil rajni Pišek silno dobrega srca. Odreči ni mogel nobene prošnje. Iz njegove hiše ni odšel noben ubožec praznih rok. Dčila ga je posebno dandanes žal že zelo redka čednost — ponižnost.

Pokojnik je bil izvrsten kristjan, zelo vzglednega življenja in plemenitosti. Tudi nasprotniki so ga cenili.

Počivaj v miru!

Misijonstvo in akademiki.

Vseučiliški profesor sv. Francišek Ksaverij je s svojega misijonskega potovanja v Indiji poslal svojim sobratom Jezusove družbe sledeče pomembno pismo:

»Večkrat mi pride na misel, da bi moral iti po evropskih vseučiliščih in na vso moč klicati onim, ki imajo več učenosti kot ljubezni: Ah, koliko duš po vaši krivdi izgubljata nebesa in se pogublja. — Bilo bi želeti, da bi ti ljudje bolj porabljali svojo pridnost v spreobrnjenje duš kot pa za študij ved, da bi lahko dali Bogu račun od talentov, ki jim jih je bil izročil. Mnogi, ki bi slišali ta klic, bi se gotovo zamislili sami vase in se ne bi otrešali premišljevanja o nadnaravnih rečeh, pri katerem bi slišali glas Gospoda. Odpovedali bi se svojim strastem, vrgli bi od sebe svetne nečimerosti in bi postali tako sposobni slediti

¹ Rojen 1506 iz plemenite španske rodbine, študiral na pariški univerzi, kjer je tudi predaval filozofijo številnim poslušalcem; prijatelj sv. Ignacija ga je s stavkom: »Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi« zase pridobil. Bil je v številu 7ih prve Jezusove družbe sv. Ignacija. L. 1541 je šel kot misijonar v Indijo, obiskal razne otoke, pridigal tudi na Japonskem in krstil več sto tisoč poganov. V načrtu je imel tudi Kitajsko. Dospel je že do nje, kakor Mozes do obljubljenega dežela, je pa moral na samotnem otoku umreti (1552). Dne 12. marca 1622 je bil prištet svetnikom (letos 300 letnica).

Colomba.

33

Prosper Mérimée. — Poslovenil — 5—.

»Gospod Baricini,« je rekel Orso z zgoščeno jezo, »pred mano ste podleži! Od danes naprej poskrbim za tožbo jaz proti vam pri kraljevem namestniku vsled podlosti in podkupovanja Bianchija. Morda bom imel proti vam še hujšo tožbo.«

»In jaz tožim vas, gospod della Rebbia,« je rekel župan. »Zagovarjali se boste radi premišljenega zahtrobnega napada in zveze z banditi. Pričakujem, da vas gospod prefekt izroči orožništvu.«

»Prefekt že stori svojo dolžnost,« se je oglasil sam. »Že poskrbi, da se tudi v Pietraneri ne bo kršil red, da se izvrši po pravici. Govorim vam vsem, gospodje!« Župan in Vincentello sta bila že zunaj sobe, Orlanduccio pa jima je ritensko sledil. Orso se mu je približal ter mu po tiho rekel:

»Vajin oče je starec. Z dobro klofuto bi ga zdrobil. Merim pa na vaju, vas in vašega brata!«

V odgovor je Orlanduccio potegnil svoj nož in se kakor divji vrgel na Orsa. Predno pa je mogel zamahniti z bodalom roko, ki jo je zavijtel z vso silo, ga je zgrabila Colomba za roko, dočim ga je Orso obdeloval s pestjo po obrazu. Potisnil ga je nazaj in ga pehnil ob podboj pri vratih. Orlanduccio je zdrknil nož iz roke, a že je skočil s svojim v sobo Vincentello. Colom-

bagibu božje volje. Iz dna duše bi govorili: Gospod, pošli me, kamor hočeš, — v Indijo, če je tako tvoja volja. Moj Bog, koliko srečnejši bi bili ti ljudje, kakor so zdaj! Kako zagotovljena bi bila njihova sreča! In kako bi lahko imeli ob smrti vzrok se opirati na božjo usmiljenje; kajti lahko bi rekli: Gospod, pet talentov si mi izročil, glej, tu je pet drugih, ki sem jih zraven pridobil. — Bog mi je priča, ko se ne morem vrniti v Evropo, sem se trdno odločil, da bom pisal na pariško univerzo, imenoma na moja nekdanja učitelja Corneta in Picarda, — da bi se lahko tisoči malikovalcev spreobrnil, če bi bili tukaj možje, ki bi služili Jezusa Kristusa, ne pa svoji vedi.«

Zdi se, da je Francišek Ksaverij zopet poslal misijonsko pismo na razne visoke šole po vsem svetu. Katoliški akademski mladini je postala misijonska zadeva aktualna (kar je že sama na sebi). Ni čuda. Ali smo katoliški, ali nismo! Če smo, potem nam mora biti misijonstvo vedno v ospredju. Nobenih dokazov. Nekateri bi bili užaljeni, če bi se jim to šele dokazovalo.

Misel o smotrnem misijonskem delu se je porodila v Münstru l. 1910. Seme je padlo na rodovitna tla. Število akademskih misijonskih organizacij je naglo naraščalo. Leta 1914. so nemški akademiki mislili že na združitev vseh organizacij v misijonsko zvezo. Vmes pa je posegla vojska. Načrti so se odložili. — Vojska je minila; toda umevno je, da nemški akademiki nameravane akcije (združitev vseh, tudi nemških akademskih misijonskih organizacij) niso mogli znova pričeti, dasi je misijonsko gibanje med njimi jako lepo razvito. Svetovnih iniciativ tudi tukaj ne morejo dati, pa so jih drugi na tem polju tudi prekosili, kar je tudi umevno.

Izmed najdelavnejših misijonskih akademikov moramo imenovati Holandce, Amerikance in Švicarje. Katerim bi pa dali prvenstvo izmed teh treh, je težko reči. Zdi se, da Holandcem. Na drugi strani pa delujejo Amerikanci v tako velikih dimenzijah in Švicarji s tako odločnostjo in celo z nekim vodilnim duhom, da je najprimernejše, da rečemo vsem: Vrli misijonarji vsi!

Na Holandskem se je vršilo 30. jan. 1921 interakademsko misijonsko zborovanje. Posebno se je poudarjalo zdravniško misijonsko vprašanje in pa laiški apostolat za poganke misijone. — Imeli so dva misijonska tečaja, l. 1920. v Steylu in l. 1921. v Tilburgu. Prvi je bil dijaški-misijonski, drugi interakademski-misijonski. Drugega so se udeležili zastopniki akademskih misijonskih društev iz Belgije, Švice, Nemške Avstrije, Ogrske in drugod.

¹ Zdravniška akcija v misijonske svrhe: pomagati bližnjemu in rešiti njegovo dušo s sv. krstom, bo kmalu dobila določno obliko. Na Nemškem in tudi drugod resno mislijo na to. Pri posameznih misijonskih postajah bi bili nastanjeni zdravniki, misijonskega duha in neoznjeni. Imeli bi svoj ordinacijski prostor (poslopje). Vdruževala bi jih država. Treba bi se bilo izobraziti predvsem v zdravljenju tropičnih bolezni. Drugo bi se šlo, samo kje dobiti tako idealne zdravnike in zdravnice. Na to odgovarja J. Müller S. J. v Die Kathol. Missionen 1921, str. 29: »Več kot dostil se žari in plamt v tisočih središčih naše nemške mladine najsilnejši in neuničljivi idealizem! Katoliški dijak in dijakinja, prihitite in dokažite vsemu svetu, da sem prav govoril!« — Pri protestantih je to zdravniško gibanje 12 let staro in je jako uspešno. — V Aachnu je bilo l. julija 1921 ustanovno zborovanje katoliškega nemškega društva za misijonsko zdravniško oskrbo. Na zdravniški fakulteti ene nemške univerze namenijo dajati zdravniški pouk misijonarjem in misijonskim sestram in vzgojiti zdravnike za misijonske pokrajine. Društvo vodi zdravnik dr. Gatersleben in dr. Winands v Aachnu.

ba pa je ročno zgrabila za puško in mu dokazala premoč.

»Kmalu na svidenje, Ors' Anton!« je kričal Orlanduccio in zaluščil vrata ter obrnil ključ v njih, da so tako dobili čas za beg.

Orso in prefekt sta četrta ure stala vsak v svojem kotu dvorane, ne da bi kaj govorila. Colomba pa je z zmagošlavjem na čelu slonela na puški ter ju opazovala od vseh strani.

»Kakšna dežela, kakšna dežela!« je končno vzdihnil prefekt ter nepotrpežljivo vstal. »Gospod della Rebbia, niste prav ravnali. Zahtevam od vas častno besedo, da se zdržite vsakega nasilja in počakate, da odloči pravica o celi prokleti zadevi.«

»Da, gospod prefekt, napačno sem ravnal, da sem udaril tega podleža, toda kar je, je, udaril sem ga in, če zahteva zadoščenje, mu ne morem odreči.«

»Ah ne! Saj se vendar ne misli z vami boriti!... A če vas umori!... Storili ste vse, kar ste mogli, da pride do tega.«

»Čuvali se bomo,« je menila Colomba.

»Orlanduccio se mi je zdel pogumen dečko,« je rekel Orso. »Sodim bolj o njem kakor vi, gospod prefekt. Pripravljen je bil takoj, da potegne svoj nož; na njegovem mestu bi bil ravnal najbrž tudi jaz tako. Srečen sem res, da moja sestra nima pesti kakor kaka punčka.«

»Ne bosta se bojevala, ne,« je odločno izpregovoril prefekt, »prepovedujem vam!«

Misijonsko gibanje pa ni samo med akademsko mladino tako razvito, ampak med vsemi stanov. Na več krajih so se vršili takozvani misijonski tedni. Pri zaključnem sprevodu takega tedna v Maastrichtu je sodelovalo 3000 igralcev v raznih alegoričnih skupinah. Vlada, ki je prej ovirala katoliško misijonsko gibanje, je spremenila svojo taktiko.

V Združenih državah Severne Amerike ima misijonska akcija med dijaško mladino prav ameriški značaj: na vse strani silne dimenzije. Prvo dijaško misijonsko društvo Catholic Students Mission Crusade je bilo ustanovljeno l. 1918. Meseca januarja 1921 je naraslo na 240 društev z 24.226 člani. Od meseca avgusta 1920 — ko so imeli v Washingtonu veliko zborovanje — pa do januarja 1921 so nabrali za misijone 38.146 dolarjev. Ob zborovanju v Daytonu (avg. 1921) so cenili število članov na 50.000. Izdali so parolo, da ne bodo mirovali, dokler se jim ne pridružio 3 milijoni ameriških dijakov. Svojo akcijo imenujejo križarsko vojsko.

Kakor na Holandskem, tako je tudi v Ameriki misijonsko gibanje vsespšno. Glavna misijonska organizacija Catholic Church Extension Society je štela l. 1920 675.000 dolarjev dohodkov. Organizacijsko glasilo se pošilja 200.000 naročnikom. (Za nabiranje za misijone porabljajo sportne prireditve, misijonske Football-tekme, celo veselice, in v Washingtonu se je vršil 17. maja 1921 celo misijonski ples!) — Amerika — pred kratkim še sama misijonska pokrajina, — je postala pri svetovni misijonski akciji, tudi kar se tiče misijonskega personala, eden glavnih faktorjev.

Švicarji hočejo biti vodilni. Centralo vseh akademskih misijonskih organizacij hočejo imeti v svoji deželi. Meseca julija lanskega leta se je vršil v Freiburgu splošen švicarski misijonski kongres. Udeležba je bila nepričakovano velika. Ob tej priliki so akademiki z univerze v Freiburgu v svoji misijonski gorečnosti kratkoročno proklamirali misijonsko zvezo vseh akademskih misijonskih organizacij na svetu. Ker pravi poročilo interakademškega misijonskega tečaja v Tilburgu, da se je pri tej priliki mnogo pripomoglo k notranji utrditvi svetovne misijonske zveze, so bile v začetku najbrže kake težave s švicarsko podjetnostjo. Misijonski študijski zavod Betlehem se je spremenil v švicarski misijonski seminar; sedaj šteje čez 140 goincev. Izdajajo svoj list »Betlehem«; tiska se v 4000 izvodih.

Neki Togo-misijonar je imel na svojem misijonskem potu skozi Švico od januarja 1920 do januarja 1921 109 misijonskih pridig in 95 predavanj (večinoma s skioptičnimi slikami).

O Nemcih (v Nemčiji) je že zgornaj rečeno, da pridno delajo, le vodilnost jim je zaenkrat onemogočena. Znani Franciscus-Xaverius-Verein je priredil v več mestih enodnevnega misijonskega zborovanja za dijake in dijakinje (1921). Letos prirediti misijonski tečaj. Monakovski akademiki so se ponudili za misijonske predavanja ob primernih prilikah — bodisi v mestu ali na deželi.

Politične novice.

Shodi SLS. V št. Vidu pri Stični se je vršil v petek po prvi sveti maši shod zaupnikov SLS, ki je sijajno uspel. Poročal je poslanec Sušnik. Po shodu je bil občni zbor Kmečke zveze in Županske zveze. Vse zborovanje je trajalo skoro štiri ure, pa so zavedni možje vztra-

jali vsi do konca. Na shodu se se sprejela izborna, času primerne resolucije, Jugoslovanskemu klubu se je izrekel popolno zaupanje in priznanje. Popoldne ob treh se je vršil dobro obiskan shod na Krki, ki so se ga udeležili tudi samostojneži v precejšnjem številu. Tudi tukaj je govoril poslanec Sušnik, ki je poročal o političnem položaju in o potrebi močne kmečke organizacije. Za vse resolucije in za zaupnico Jugoslovanskemu klubu so glasovali tudi pristaši SKS. — Isti dan se je vršil v Trebnjem občni zbor okrajne KZ za trebanjsko dekanijo. Občni zbor se je razvil v velik shod. Udeležba je bila zelo velika; predsedoval je dosedanj načelnik Okrajne K. Z. g. Kobal iz Tržišča, poročal pa dr. Kulovec. Na občnem zboru je bil po večini izvoljen stari odbor.

+ Namesto Frana Piška pride kot poslanec SLS v zakonodajno skupščino g. Franjo Žebot, urednik v Mariboru.

+ Individualnost srbskega dela našega naroda je mnogo večja kot hrvatskega ali slovenskega dela. To se zlasti jasno kaže po tem, da so Srbi očuvali svoje prastare običaje... Srbski narod ne praznuje Božiča (prosimo Božiča z velikim »Bel op. ur.) z drevesci in svečkami na njih, tudi ne popiva na sveti večer, da se nato lahko v večji razuzdanosti udeleži polnočnice v cerkvah. — Te stavke čitamo v uvodniku »Jutra« od dne 7. t. m. Veliko resnice je napisal mož, ki je pisal ta članek. Samo ene stvari, čisto malenkostne, ni omenil. On namreč očita Slovincem, da se na sveti večer, t. j. na dan pred božičem (z malim »be, op. ur.) radi napijejo in gredo pijani k polnočnici, dočim ostajajo Srbi na ta dan trezni in mirni in spoštujejo in negujejo običaje svojih starih prednikov. V tem grmu ravno tiči zajec. Mož, ki je napisal božično himno na pravoslavno adresno »Jutra«, je očitno pozabil, da je tradicija jako važen del narodnega življenja in da spadajo med narodno tradicijo tudi verski običaji, kaj ne? Dočim pa mož hvali pravoslavne verske običaje, popolnoma pozablja, da imajo tudi Slovenci svoje »prastare« verske običaje, ki so postali svojina in last slovenskega ljudstva in ravno to svojino slovenskega ljudstva je narodno-liberalna klika uničevala celih 50 let, ker je imela versko obeležje. Kje je tukaj doslednost? Mož očitno ne ve, da je verska tradicija tudi med Slovenci polagoma prešla v narodno tradicijo, toda ravno to tradicijo, ki je najgloblja last slovenskega ljudstva, je njegova stranka skozi pol stoletja sistematično ubijala in danes ubija še zadnji, posvetni, ostanek te tradicije, ker je v svojem klečeplastvu pred Belgradom sploh pozabila, da se živi nekje na svetu rod, ki se imenuje — slovenski. — Ta rod spoštuje svojo tradicijo, tudi versko, in sicer nič manj kot Srbi, ker ne pozna božičnih drevesc, ampak ima svoje jaslice itd., a ravno garda, ki se zbira okrog »Jutra«, je tista, ki se prizadeva z vsemi močmi, da to tradicijo — ubije! Ali je tako ali ni?

+ Enaka mera za vse. Na občnem zboru JDS v Kočevju sta bila izvoljena v odbor tudi gospoda: sodni svetnik Ivan Hutter in okrajni komisar Kappus. Mi nimamo principielno nič proti temu, če se gospodje od sidišč in od politične uprave udeležujejo političnega življenja. Tudi g. dr. Kuder, sodni svetnik v Novem mestu, je član načel-tva JDS v Ljubljani. Čudno pa se nam zdi, da se političnega življenja ne sme udeleževati g. sodni svetnik Fischeinger v Novem mestu. G. Hutter v Ko-

»Udaril sem ga, gospod.«

»Toda, da ste udarili obsojenca na galeri, pa bi vas pozval na dvoboj, bi se bojevali z njim? Torej, gospod Orso! No, dobro, še manj zahtevam: ne iščite Orlanduccia... Dovolim vam, da se bojujete, če vas pozove na dvoboj.«

»Pozove me, o tem čisto nič ne dvomim, a obljubljam, da mu ne dam nove zausnice, da bi ga v boj prisilil.«

»Kakšna dežela!« je ponavljal prefekt in se v velikih korakih izprehajal po sobi. »Kdaj se vendar vrnem v Francijo?«

»Gospod prefekt,« ga je ogovorila Colomba s kar moč sladkim glasom. »Zaksnilo se je; ali nam izkažete čast, da tu zajtrkujete?«

Prefekt se ni mogel ubraniti smehu. »Sem že itak predolgo tu... imelo bi videz pristanosti... In ta vražji kamen! Oditi moram... Gospodična della Rebbia, kakšno nesrečo ste morda pripravili nad hišo!«

»Gospod prefekt, vsaj to boste priznali moji sestri, da je njeno prepričanje utemeljeno in prepričan sem, da njenim dobrozastavljenim dokazom verjamete tudi sami.«

»Z Bogom, gospod,« je rekel prefekt in mu z roko dal znamenje. »Povem pa vam, da bom dal orožniški četi navodilo, da zasledujejo vse vaše obnašanje.«

Ko je prefekt odšel, je Colomba rekla Orsu:

»Orso, tu nisi na celini; Orlanduccio

»Dovolite mi, gospod, da vam povem odkrito, da v zadevah časti ne priznam nikake oblasti razen svoje vesti.«

»Povem vam, da se ne bosta bojevala!«

»Lahko me daste zapreti, gospod..., če se vam bom dal seveda. Toda s tem ne dosežete nič drugega, kakor da stvar, ki je postala neizogibna, zavlečete za nekaj časa. Mož časti ste, gospod prefekt, veste, da ni mogoče drugače.«

»Ko bi zaprl mojeg brata, bi njegovo vlogo prevzelo pol vasi, potem bi šele videli streljanje,« je posegla vmes Colomba.

»Povem vam naprej, gospod,« je rekel Orso, »ne mislite, da vam kljubujem. Povem vam naprej, da se bom branil, ko bi Baricini zlorabljal svojo župansko oblast in me dal zapreti.«

»Od danes naprej,« je povzel prefekt, »je Baricini razrešen svojih poslov... Opravičil se bo, upam... Pomnite, gospod, za vas skrbim. Kar zahtevam od vas, je pač bore malo: ostanite mirno v hiši, da se vrnem iz Corte. Hodil bom itak le tri dni. Vrnem se s kraljevim namestnikom in tedaj obravnamo to žalostno zadevo do konca. Mi obljubite, da se do tedaj vzdržite vsake sovražnosti?«

»Ne morem obljubiti, gospod, če me pozove Orlanduccio na boj, kar mislim, da storil.«

»Kako, gospod della Rebbia! Vi, francoski vojak, vi se hočete boriti s človekom, ki vas sumniči nepoštenja?«

čevju je sodni svetnik, g. Fischinger v Novem mestu je sodni svetnik. Oba živita v eni in isti državi. Človek bi mislil, da velja za enega kot za drugega isti zakon. Temu pa ni tako, in če bi mi hoteli biti strankari, bi morali reči: Hvala Bogu, da ni tako. Kajti če se bo pri nas prakticala žerjavova politika, bodo brez milosti frčali žerjavovi pristaši (abonentna lista »Jutra« jih bo izdala!), ravno tako v disciplinarnih preiskave in tudi na ceste kakor danes groze demokratije našim pristašem.

+ »Klerikalna surovost srca« se zrcali baže v tem, da želijo klerikalci svojemu neprijatelju bližnjemu smrt. Tako vsaj bi mogli posneti iz večeršnjega »Jutra«, ki cilira izrek Janeza Zgaga (glej podlistek v »Slovenec« od četrtika), da žerjav tudi ne bo večno sedel na ministrskem stolcu. — Zgodilo se je včasih, da človek pri predsedniku te ali one vlade ne doseže, kar bi hotel. Kako se ta človek potolaži? On pravi: »Vsaj ne bo on večni predsednik! Vprašamo »Jutrovega« logika: »Ali želi ta nezadovoljnoželjnjubemu predsedniku zaradi teh besed že fizično smrt?« — Človek, ki piše take »kvante«, da govorimo v žargonu »Jutra«, ne bo drugih učil častnikarske morale.

+ Dajte enkrat mir! Po daljšem presledku je začelo ministristvo za notranje zadeve zopet kar v celih kupih prepovedovati inozemske liste, brošure, koledarje itd. Že zdaj smo nasproti zunanemu svetu na vse štiri strani zaplankani, kmalu pa bo sploh vsak inozemski list prepovedan. Če vzamemo še zaplembe domačih listov, pride kmalu čas, ko bomo razen demokratskih listov smeli čitati samo še pratiko. — To se godi v času, ko vladajo demokrati. Morebiti bi se inozemski listi zopet dovolili, če bi inozemski listi v našem notranjem ministristvu kaj »mazale«. To je jako probatno sredstvo, ki ga svojim sosedom in mejašem priporočamo. Morebiti bo šlo.

+ Prepovedani listi. Notranje ministristvo je ponovno prepovedalo lista »Neues Wiener Journal« in »Az Est«, nadalje tudi lista »Die Post« in »Deutsche Zeitung« ter koledarje »Der Wiener Bote«, »Der Jahres-Bote« in »Hauskalender«.

Sluge v državnih uradih in nove draginjske doklade.

Ob koncu l. 1921 je bil sprejet novi zakon o draginjskih dokladah državnim uradnikom. Temeljne plače so ostale iste, samo draginjske doklade so se povišale času primerno; skrajni čas je bil, da se je to zgodilo, kajti naša inteligenca, uradniki kot profesorji, so s svojimi družinami težko izhajali: skrbeti so morali dobesedno za vsakdanji kruh, za kakšno kulturno potrebo, kakor knjige itd. jim ni preostajalo srovištev.

Toda naravnost presenečenje pa vzbuja člen 7. zakona, ki zadeva najnižjo kategorijo, namreč sluge pri državnih uradih! Zakon poviša tem revežem dnevne doklade za celih 80 para!

Pri najrevnejših slojih je torej hotela sedanjja vlada nekaj prirediti!

Imamo v celi Sloveniji 3—4000 takih uslužbencev in socialna pravičnost zahteva, da se na vsak način ta člen 7 spremeni.

Da se vidi krivična in protisocialna tendenca novega zakona glede teh uslužbencev, podamo tu sledečo tabelico, veljavno za Ljubljano:

Uradništvo:

Draginjske doklade na dan:

pri letni plači	prej	sedaj
do 2999 D	17.60 D	24 D
od 3000—4999 >	19.60 >	26 >
od 5000—7499 >	21.60 >	28 >
od 7500—8999 >	24.00 >	31 >
od 9000 D dalje	26.00 >	34 >

te ne pozove na dvoboj. Če tak podlež mora umreti, saj zato še ni treba, da bi umiral tudi junak.

»Draga mi Colomba, vrla ženska si. Veliko ti dolgujem, da si mi prestregla udarec z nožem. Daj mi drobno roko, da jo poljubim. Toda glej, pusti me, da storim to. So stvari, ki jih ti nič ne razumeš. Zjutrek mi daj in koj, ko odpotuje prefekt, naj pride k meni mala Chilina, ki se mi zdi, da je izvrstno opravila dana naročila. Potreboval bi bom za poštarico.«

Dočim je Colomba podzivala priprave za zjutrek, je Orso odšel v svojo sobo in napisal sledeče pismence:

»Srečanje z mano vas je, mislim, spravilo v prav tako zadrego kakor mene srečanje z vami. Dobiva se lahko jutri zjutraj ob šestih v Acquaviva. Zelo spreten sem v pištoli, zato bi vam tega orožja ne svetoval. Slišim, da dobro streljate s puško. Prav, vzemiva vsak svojo puško z dvema nabojema. Mene bo spremil kak vaščan. Če želi iti z vami vaš brat, vzemite poleg njega še kako drugo pričo in me o tem obvestite. V tem slučaju bom imel tudi jaz dve priči. Orso della Rebbia.«

Prefekt se je mudil potem še nekako uro pri županovem pribočniku in za par minut pri Baricinijevih. Potem je v spremstvu enega samega orožnika odšel v Corte. Četrte ure pozneje na le Chilina

Sluge:
od 900 D dalje 18.20 D 14 D

Uradništvu so se torej zvišale dnevne doklade povprečno za 6—7 dinarjev, kar je popolnoma v redu, slugam pa za 80 para!

Naravnost škandal pa je — če moremo danes sploh še o kakem novem škandalu govoriti, ko smo zakopani v škandalih — kako je prof. dr. Reiser na shodu uradnikov 28. dec. v Mestnem domu pojasnjeval to krivično postopanje. Rekel je, da je bil vsak poizkus v prid nižjim uslužbencem brezuspešen, ker so se Srbi sklicevali na razmere belgrajskih uslužbencev, katerim se baže izvrstno godi? Zakaj? Živijo v starih patriarhalnih razmerah, kuhajo kavo po uradih, zaradijo bakšiš, so na osebno razpolago uradnikov. Bržkone so ti reveži celo protestirali proti vsakemu povišanju! Jasno bi sledilo, da morajo podobne navade upeljati sluge tudi v naše državne urade! Črna kava, bakšiš! »Moma, gdje si, gdje se moje cipele?« — Mi smo mislili, da sluge služijo državi, ne osebam, saj so zapriseženi, tudi se je nam zdelo napredek v kulturi, če je dež vlada prepovedala »bakšiš« svojim uslužbencem! Zdaj pa vidimo, da jih vlada s takim postopanjem sama sili v korupcijo! —

Poglejmo: sluga, ki je oženjen, naj dobi za zdaj po novi ureditvi, okrog 2500 K na mesec, kako naj vendar živi pošteno in dostojno? Saj je vendar znano, da mora izdati za najpotrebnejši živež sledeče vsote za 2 osebi: za kruh okrog 500 kron, za meso okrog 500—600 kron, za mast in mleko 200—400 kron! Kje so pa vsakdanje druge kuhinjske potrebščine (kakor krompir, zelenjava), kje je kurjava, luč, obleka, obuvanje? Nadalje ali si res ta revež nikdar ne bi smel privoščiti kakšnega časa, ali knjigo ali kaj tobaka? Pomisliti je treba nadalje, da pa govorimo o »ukaznihi« (definitivnih) uslužbencih, o takih torej, ki so že zreli možje navadno okrog 30 let stari, ko postanejo »ukazni«, preizkušeni v drugih službah. Saj velja menda kot protekcija, tako službo dobiti.

Preden se zakon potrdi, naj se stori vse, da se torej člen 7 spremeni ter da naj se jim določi vsaj 17 dinarjev na dan, kakor se je to določilo za kategorijo poduradnikov in kancelistov.

Nižji uslužbenci in sluge pa naj se zavedajo, da je skrajna potreba, da se organizirajo v enotno falango ter dajo v tem oziru tudi zgled svojim hrvatskim in srbskim sotrpinom.

Dnevna novica.

— Osebna vest. Dipl. agr. Avgust Novak je imenovan za ravnatelja posestev v Maksimiru v Zagrebu. Ta posestva so last zagrebske univerze.

— Tržišč. Obrtna zveza in čevljarstva zadruga prirediti s pomočjo urada za pospeševanje obrti čevljarstva in knjigovodski tečaj v prostorih g. Antona Jegliča. Prišlo se je toliko obrtnikov, da ne bo mogoče vseh sprejeti. Tudi Obrtna zveza je pridobila precej novih članov. — Umrla je g. Kristina Wilfan, vdova peka in posestnika Vincenca. Naj počiva v miru! — Organizacija invalidov in vdov priredi 8. t. m. v dvorani pri Globočniku veselico, koje čisti dobiček bo razdeljen med vdove in potrebne invalide. — V ponedeljek ob 8. uri zvečer bo predavanje v Domu.

— V Radovljici bo 11. januarja ob devetih konferenca za pol dekanije.

— Uspehi teoretičnih državnih izpitov pred izpraševalnimi komisijami v Ljubljani v letu 1921: Izpraševalna komisija za pravno-zgodovinski državni izpit je izprašala 42 kandidatov. Uspeh je bil dober z odliko pri 11, dober pri 10, zadosten pri 14 in nezadosten pri 7 kandidatih. — Izpraševalna komisija za pravosodni državni izpit je izprašala 31 kandidatov. Uspeh je bil dober z odliko pri 4, dober pri 7, zadosten pri 14 in nezadosten pri 6 kandidatih. — Izpraševalna komisija za državno-slovni državni izpit je izprašala 60 kan-

didatov. Uspeh je bil dober z odliko pri 6, dober pri 12, zadosten pri 31 in nezadosten pri 11 kandidatih.

— Pokrajinski odbor za Istro, ki ga je imenovala te dni italijanska vlada, je sestavljen sledeče: Italijani: predsednik Chersich, člani Bregatto, Cosulich, Davanzo, De Franceschi, Frausin, Mrach, Percich, Sambo, Sbisá, Venier; Slovani: prof. Matejčić, župan Pangere, dr. Pošćić, dr. Vratović. — Namestniki: Italijani: dr. Benussi, Corazza, Ponis. — Slovani: Dorčić in Fran Flego.

— »Sijajna« bodočnost in sedanost orožništva. Nekega gospoda — ki pa gotovo ni orožnik, ali, ako je, je oficir, ki se mu za vsako stopinjo plača dnevnic — se je v »Slov. Narodu« z dne 3. jan. t. l., št. 2, obregnil ob »Domoljubovo« notico radi onega vpokojenca, ki je beračil in bil radi tega aretiran od orožnika, kateremu je rekel: »Lahko da tudi vas še zadene moja usoda!« Pisci notice v »Narodu« ta slučaj ne da spati in nam v citiranem »Narodu« na dolgo in široko razklada vse do brote, ki čakajo orožnika na starost po tej in oni naredbi, členu itd. Navaja tudi govor poslanca Reiserja, kaj da bodo vpokojenec še vse dobili. Gospod, ki Vas orožništvo in njegova sijajna bodočnost toliko zanima, poslušajte: Med faktom in obljubo, med »je« in »bo« je velika razlika. Kar Belgrad obljubi, na to ne dam jaz počenega groša. In četudi včasih slučajno kaj da, preteče obilo vode, predno obljubeno dobimo. Ali naj vpokojenec, pa tudi aktivni orožnik ta čas živi od upanja, da »bo« dobil, ali od naredb, ali morda od Reiserjevega govora? Fakta govor! Poznam narednika, ki je služil samo pri orožništvu 34 let, lani oktobra se je dal vpokojiti in še do danes ni dobil nobenega para pokojnine. S čim naj živi? Ali od prihrankov? Pošten mož je bil in taki nimajo dandanes prihrankov. Le vprašajte ga, v Ljubljani stanuje, preje pa je bil dolga leta komandir v Štepanji vasi. Ali mu kaj drugega kaže kot beračiti? Ali naj upa na naredbe, čaka na Belgrad, zahvali Boga in komando in umrje? To je en slučaj izmed mnogih. — Kako pa je z aktivnimi orožniki? Nočem tožiti kot Job na gnojnem kupu. Komu pa dandanes razen vojnimi dobičkarjem gre dobro? Ampak le par kričeših slučajev naj navedem. Po naredbi — ne vem že kateri, ker teh je že toliko, če bi se spremenile v dinarje, bi bili bogati — mora orožnik dobiti vsako leto eno obleko. Pa že dve leti nisem dobil nič in če grem v skladišče, mi pokažejo kup starih cunj. Zadnjič sem šel zamenjat obnošeno obleko, pa sem dobil za zaščito strgano. Vedno nas tolažijo, da dobimo v »najkrajšem času« novo uniformo. Teja je že poldrugo leto in nosimo še vedno staro, da že zdaj izgledamo kot berači, kdor si iz sramu pred ljudstvom sam ne kupi kaj. Vem pa, da se v raznih tovarnah izdeluje krasna vojaška obleka, a ta gre vsa »preko čuprije«. In dnevnice? Že štiri mesece jih nisem dobili, le »spiske« pišemo. In naredba, da nam pripadajo, je še v veljavi. Pa dosti o tem; pa še drugič kaj, če mi bo g. uradnik privoščil malo prostora. — Sedaj ima pa »Narodov« dopisnik besedo.

— Sekvestrirano premoženje naših podanikov v Ameriki. Ministristvo za zunanje zadeve je bilo obveščeno od kraljevega poslanstva v Washingtonu, da se sedaj lahko naknadno izplača znostil dolg sekvestriranega premoženja naših državljanov v Zedinjenih severno-ameriških državah. Za naknadno izplačilo sekvestriranega imetja naših podanikov je potrebno poleg drugih zakonikih formalnosti, katere bo poslanstvo za vsak poseben slučaj napravilo: a) specialna polnamoč, katere formular se pošlje ministristvu in

stanju. Tak položaj se mi ne zdi posebno primeren za sprejemanje gostov. »No, čudni ljudje so ti Angleži. Zadnjo noč, ko sva bili skupaj v sobi, mi je rekla, da bi ji ne bilo po godu, ko bi ne videla lepega maščevanja. Orso, bi ne mogel uprizoriti nje na ljubo napad na našo sovražno hišo?«

»Colomba,« je rekel Orso, »ali verjameš, da se je narava zmotila, ko je napravila iz tebe žensko? Izvrsten vojak bi bila.«

»Morda. Vsekakor pa hočem pripraviti brucele.«

»Ni potrebno. Treba koga poslati, da jih ustavi, predno odidejo.«

»Tako? Šla pošlješ tja, da ti ga v tem vremenu s pismom vred odnese hudournik... Kako pomilujem bandite v taki nevihti! Hvala Bogu, da imajo dobre pilone!... Veš, kaj stori, Orso? Če pojenja nevihta, idi jutri zgodaj zjutraj in prideš k našim sorodnikom, še predno sta prijatelja odpotovala. To ti bo lahko, kati miss Lidija vstaja vedno pozno. Sporoči, kar se je pri nas zgodilo. Če vstrajata kljub temu pri svojem sklepu, da nas hočeta obiskati, naju bo zelo veselilo.«

Orso je hitel pritrdjevati temu načrtu in Colomba je po kratkem premolku povzela besedo:

»Suknen, zelo kosmat plašč, opremljen s kapuco.«

Somišljeniki! Somišljeniki!

Naročite že sedaj

naš novi krščansko-socialni mesečnik

Socialna Misel

Ki izide točno 15. januarja in bo stala 100 kron na leto.

Ker bo »Socialna Misel« pisana razumljivo za vsakogar in bo vsakozi zvesto zaslopla izporočena nam od očeta našega gibanja dr. Kreka

: KRŠČANSKA SOCIALNA NAČELA :

da se človeška družba do korenin prenove v duhu evangelija, ki pomenja osvoboditev od telesnega in :: duševnega suženjstva ::

je moralna in stanovska dolžnost tako

katoliškega izobraženca kakor delavca in kmetu

da »Socialna Misel« podpira z agitacijo, naročevanjem in sodelovanjem; praviako naša izobraževalna in strokovna društva, kajti »Socialna Misel« bo namenjena najširšim slojem.

Naroča se pri Ničmanu, prodajalca K. T. D. v Ljubljani.

b) potrdilo o podaništvu. Polnamoč mora biti podpisana in datirana. Do sedaj so nastale vsled izpustitve datuma in mestne razne komplikacije. Vsaka polnamoč naj se overi pri ameriškem konzulu v Belgradu ali Zagrebu. Polnamoč podpisuje tutor in potem se odpošlje tutorski dekret. Potrdilo o podaništvu naj poleg ostalega vsebuje tudi klavzulo na osnovi česa in kedaj je dotičnik postal naš državljan; n. pr. N. N. je postal državljan SHS l. 1919, ko je bil sklenjen mir z Avstrijo v St. Germainu.

— Kolo jugoslovanskih sester in dvomljivci. Javilo se je že opetovano da je rok žrebanja podaljšan in sicer bo žrebanje takoj, ko bodo razprodane vse srečke. To bodi pribito radi nekaterih dvomljivcev ki pravijo: »Kaj te srečke! Saj ne bo nikoli žrebanja in ne bo nikakih dobičkov.« Kolo si je v svesti svoje mnogostranske in težavne naloge in želi ter hoče, da si pridobi med Slovenci isti ugled in vpliv, kakršnjega ima Kolo srbskih sestara v Srbiji.

— V Mošnjah še nikoli ni bilo v enem letu toliko krstov (55), kakor letos. Dvojčka sta bila štirikrat. Porok je bilo največ od l. 1600. naprej lani. Letos bi jih bilo prav toliko, če bi ne bila odšla dva para v Ljubljano.

— Grad Podvin pri Mošnjah ni naprodaj. Lastnik, mladi knez Polignac, govori rad slovensko in je daroval 800 K za Jugoslovansko Matico, še več pa za reveže.

— Zakaj država nima denarja? Splitški časopis poroča, da plačuje država dnevno 100.000 kron doklad za one uradnike ki so prestavljani v Split, pa nima o stanovanja. To znaša mesečno 3 milijone. Te doklade se večinoma izplačujejo, namesto da bi država sezidala v vsakem mestu par stanovanjskih hiš za svoje uradnike.

— Italijano-Jugoslavia. Opozorjamo na današnji oglas pod tem naslovom, v katerem se priporoča novo ustanovljena družba za posredovanje v trgovsko-obrtnih zadevah. Sedaj družbe je v Milanu. Zadevna pojasnila se dobijo pri vseh podružnicah Jadranske banke v Jugoslaviji in Italiji.

— Vlóm v Logatcu. Janez Habe z Vojskega je 1. januarja 1922 vlomil skozi podstrešna vrata v spalno sobo Apolonije Mihevc v Dol. Logatcu,

kjer je vlomil v omaro in ukradel iz nje en tisočlirski bankovec, 2 bankovca po 1000 dinarjev, 1 bankovec za 100 dinarjev in 4 italijanske lire kakor tudi zlato veržico vredno 1200 kron. Orožnikom se je posrečilo, da so na Vrdu Habeta izsledili in aretirali. Pri Habetu so našli še ves denar, izjemni 1000dinarski bankovec. Haba je po vladni pobegnil na Vrhniko, se tam preoblekel in odšel v družbi Franca Maška, Jožefa Ostermana in Antona Jazbarja na Vrd, kjer so pili. Orožniki so štiriposredno deteljičo izročili sodišču, cesta 36/1.

— Poštne paketi, ki so namenjeni iz Jugoslavije v inozemstvo in grede preko avstrijske republike, so dovoljeni samo do 5 kg teže. Izvzeti so samo paketi, ki so naslovljeni v Avstrijo in, Češkoslovaško.

— Razpisana poštna služba. Razpisan je poštni urad v Bohinjski Bistrici.

Prekmurje.

p V Dolnji Lendavi je prevzel vodstvo okrajnega sodišča novo imenovan predstojnik g. sodni svetnik dr. Muha. Dosedanji predstojnik okr. sodnik dr. Milko Gaber je odšel na svoje službeno mesto v Ljutomer. Blagega moža, ki si je s svojim ljudomilim postopanjem vedel pridobiti simpatije in ugled v celotnem okraju, bodo Prekmurci zelo težko pogrešali.

p Silvestrov večer se je v Prekmurju praznoval po starodavni navadi. V Murski Soboti se je polnočno na predlog g. Kotlerja poslal brzjaven pozdrav demokratiški stranki in — ljudem na luni. V Dolnji Lendavi pa se je na novega leta dan zjutraj videlo prihajati zaspane obraze iz Sokovega ambulatorija, kjer jim je ta gospod predaval o svojih uspehih kot delegat prekmurskih samostojnežev na zaupnem sestanku v Celju.

p Okradli so tatovi v Dolnji Lendavi na Silvestrovo noč g. A. Gunderlaha, mizararskega mojstra, v času, ko je bil na plesni zabavi.

Gospodarstvo.

Parketna industrija v Sloveniji in drugo.

Ko se nam odpira pogled ob početku novega leta čez celotne uspehe naše industrije, ne smemo prezreti gotove panoge, ki so bile lani v svojem obratovanju manj gibljive ali pa so vsled pomankanja interesov celo zaostale.

Med slednje lahko prištevamo našo parketno industrijo absolutno. Izdelovanje parketov v naši Sloveniji je že staro, a ni zavzelo iz različnih vzrokov zaželenih dimenzij. V pomanjkanju trgovskih zvez za našo parketno industrijo je bil razmah iste dosledno oviran ali pa se je celo na mnogih krajih pojavila popolna stagnacija.

Obratovanje se je ustavilo, število delavcev reduciralo. Produkcija je požirala kapital, ki je ostal brezobrestno investiran v skladiščih. Treba je bilo obdržati število delavcev ter jih zaposliti v znatno omejenih obratih. Treba plačevati davke, davška zavarovanja, bolniške blaginje itd. Marsikoga, ki ni obvladal situacije in ni imel hladno preratunajočega duha, je spravilo to iz ravnovesja. Popolnoma umrlo.

Naravne posledice, ki izvirajo vsled nesolidarnosti in neenotnega postopanja naših parketnih industrijalcev, bodisi na domačem trgu ali na inostranjskem. Toleranca, ki je najustoj vseh naših trgovskih krogov ter predpogoj slehernega napredka, je potrebna tako delavcu, obrtniku kakor industrijalcu. Brez te še tako kapitalno močno podjetje ne bo doseglo zaželenih ciljev. In k temu kolebanju ne more objektivno opazovalec ostati samo kronist.

Neizpolnjenost, treba je najti trdnih vez, ki se bodo še utrjevale in smerile za popolnim medsebojnim zaupanjem in podporanjem, ako hočemo beležiti ob koncu tekočega leta v naši trgovski bilanci tudi za parketno industrijo dovolj protipostavk. Kajti smelo smemo trditi, da je že tudi vsako monotonno vibriranje, akoravno še ni nastopilo reakcionarne poti, že — nazadovanje.

So pa tudi drugi važni momenti, ki so zastirali pota napredka naši parketni trgovini v inozemstvu. To je zlasti močna konkurenca istoimenih izdelkov v drugih državah ali pa njihova lastna produkcija na podlagi našega jugoslovanskega lesa. Popolna prepoved izvoza za ves les, ki pride v poštev. Bodisi da se izvažajo v gotovih, za parkete uporabljiveh dimenzijah, naj si bo hrastovina ali bukovina! To je za našo parketno industrijo življenjskega pomena. Treba pa je seveda tudi vzbuditi zanimanje v inozemstvu za isto. Parketni industrijalci bi morali iskati stikov in najugodnejših konjunktur, v čemer bi morala zopet iti vladna tema gibanju vsestransko na roko.

Potreba kaže na nujnost ustanovitve jugoslovanskih trgovskih delegacij v vseh za nas v poštev prihajajočih državah. Te delegacije bi zastopale interese naše jugoslovanske trgovine in industrije.

Neki naš dnevnik je otvoril debato o name-ravni jugoslovanski trgovski zbornici na Dunaju. Mi pozdravljamo nameravano institucijo iz interesov naše narodne trgovine, vendar ostanemo skeptiki v enostavnih razlogov, ker ne moremo verovati v to, da bi moglo v naši sedanji vladi dozoreti toliko ženjalne sile, da bi zaupala producentom zastopati njihove lastne koristi v tujini. Strinjamo se popolnoma s člankarjem, ki pravi, ako se izrazimo poljubno, da se bo našo vedno dovolj ljudi, katerim bi velikomestno življenje iz vrstno prišlo — — —

Ni preveč, ako se dotaknemo še nečesa, kar kviri, če se hočemo »robustno« izjaviti, karakterizira celo našo upravo v najzlošnejših nijanzah.

Korupcija je botrinja današnjemu svetu. In ta korupcija je zavajala vsespod in znala s prijateljskim pogledom najti dovzetih tal tam, kjer sta sistem in socialna beda zakraljevala. Razumljivo! Vendar ne akeptiramo tega in ne moremo tega nikdar priznati iz moralnih vzrokov, ker to kriji po gnolbi in naj si bo to pri privatnih, še veliko manj pri — državnih uradih.

Trgovci ali industrijalci, ki je moral, hoteč spraviti svoje izdelke bodisi v tu- ali inozemstvo, je moral čakati na milost raznih uradov. Kdor je uvažal blago, ta je z bridkostjo občutil sušo raznih uradnikov. Če je bil tujec, je s cinizmi nam-nemohom ostavil carinski urad in dobil pri tem svoj vtič o naši državi. Pri železnici enako. Hoč — noč, moral si, a pri letni bilanci se je silno poznalo. S strahom se vprašujejo magci, kaj bo v bodoče?

Če kdaj — je treba sedaj odpočiti! Odgo-jiti bo treba uradniški naraščaj nad današnji nivo; sedanji aparat desinficirati ter mu preskrbeti po-šteno eksistenco, da bo zamoglo stati v moralnem oziru nad vse drugo.

Zdravilo, ki učinkuje, je resnica. In če koga zbode v oči, bom vesel uspeha.

g Lesne mrežice za dame so izdelki, kateri so uvožijo v velikih množinah iz inozems-va v našo državo. Vse izlani denar bi lahko ostal doma in se bolje porabil, akoravno niso lesne mrežice luksuzni predmeti, ampak mnoga potreba za tiste, ki hočejo svojo frizuro las v redu imeti. Z ozirom na veliki porabo lesnih mrežic v Jugoslaviji otvori Osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg št. 6-11, tečaj za izdelovanje lesnih mrežic. Vpisovanje se vrši od 8. januarja naprej. V zavodu se učijo tudi druge tehnike žens-kega ročnega dela: belo in pisano vezenje, toleto, filat, biserna dela in šivane šipke. Pouk je brezplačen, material in vsa ornila na razpolago. Šolski izdelki ostanejo zavodu. Na dom se dajo napredu-jočim učenkam in absolventinjam stalna naročila in se plačujejo časi primerno. Obiskovalke zavoda so redne učenke in hospitantke, to so take žene, in dekleta, katere obiskujejo pouki v posameznih tehnikah ženskih ročnih del le po nekaj ur na dan, v kolikor jim dopušča prosti čas. Lepo in pravilno izdelana ženska ročna dela nudijo pridnim ženam in dekletom dober in lahek zaslužek za izboljšanje gnetnega stanja družini in samici.

g Grško posojilo na Angleškem. Grška vlada je najela posojilo v znesku 15 milijonov funtov sterlingov pod pogojem, da se za ta denar potreben material nabavi edino na Angleškem.

g Rumunski državni dolg je znašal 1. aprila 1921. leta 20.310.203.381 lei.

g Nova tovarna za porcelan v Novem Sadu. V Novem Sadu se osnuje tovarna za porcelan s kapitalom dveh milijonov kron.

g Velika izguba italijanskih državnih želez-nic. Italijanske države železnice so imele 1.1918/19 izgube 8 milijonov lir, 1.1920/21 izgube 1 mili-jardo lir.

g Obrtna izložba v Sloveniji. Letos bo prire-jena obrtna razstava, in sicer lokalna v Ptuj, po-krajinska pa v Mariboru za Štajersko, Prekmurje in za slovenski del Koroške.

g Dre novi banki v Srbiji. Trgovsko ministr-stvo je odobrilo pravila »Krajinke kreditne zem-ljoradničke banke« v Negotinu (glavna milijon dinarjev) in »Strumičke trgovačke banke« v Stru-mici (glavna milijon dinarjev).

g Podaljšanje trgovske pogodbe v Avstrijo. Trgovska pogodba med Avstrijo in Jugoslavijo je bila zopet podaljšana.

g Naš uvoz L. 1921 smo uvozili v Italijo za 1.268.281.895 din. blaga v prvi polovici leta 1921 za 457.407.605 din. — Iz Češkoslovaške L. 1920 za 321.516.330 din. blaga, v polovici 1921 za 413.390.279 din. blaga, iz Angleške L. 1920 za 244.326.095 din. blaga, v polovici leta 1921 za 146.042.854 din. blaga, iz Francije leta 1920 za 182.283.550 din., v polovici leta 1921 za 121.951.755 dinarjev blaga.

g Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane in osale trgovce v Sloveniji, na raz-glaše delegacije ministrstva financ v Ljubljani, ti-koča se odmere dohodnine in plačarine za leto 1922 ter na notico »Trgovskem listu« št. 1 leta 1922 pod naslovom »Davke«, ki obravnava isti predmet. Dalje se trgovci osobito opozarjajo na uvodni članek »Iz zakonodajnega odbora«, ki raz-pravlja o davku na poslovni promet.

Ljubljanske novice.

lj Odlikovanje pisatelja F. S. Finž-garja. Pred zastopniki mestne občine ljub-ljanske, oddelka za prosveto, društva slo-venskih leposlovcev, narodnega gledališča, ljudskega odra, zveze dramatičnih društev in knezoškofijskega ordinarijata je včeraj, dne 7. t. m., ob 11. uri dopoldne pokrajins-ki namestnik minister Ivan Hribar pripel pisatelju F. S. Finžgarju red sv. Save III. razreda, ki mu ga je kralj podelil ob nje-govi 50letnici. V svojem nagovoru je mi-nister Hribar pohvalno omenjal najprej slavljencevo uspešno dušnopastirsko delo in nato v daljšem govoru slavil njegove li-terarne zasluge. Odlikovanec se je zahva-lil za čestitke ter poudarjal, da sprejema ta red kot izraz priznanja od najvišje dr-žavne avtoritete za kulturna prizadevanja slovenskega plemena. Svoje čestitke so nadalje še izrekli dr. Kraigher za društvo leposlovcev, prof. Juvančič za slovensko dramo, iur. Peršuh za ljudski oder, prof. Jalen za zvezo dramatičnih odsekov, dr. Zarnik za župana, msgr. Dostal v imenu knezoškofa.

lj Predavanje za inteligenco. V torek, dne 10. t. m., se bodo nadaljevala preda-vanja »Bogoslovne akademije«. Predaval bo univ. prof. F. Lukman: Uvod v ver-stveno-historični problem starega kršćan-stva. Predavanje se bo vršilo v prostorih bogoslovne fakultete (Alojzijevišče, I.) ob pol osmih zvečer.

lj Zabavni večer z mnogovrstnim spo-redom priredi danes v nedeljo »Prosveta frančiškanske župnije« v dvorani Roko-delskega doma. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 1 Din. — K številni udeležbi se v-ljudno vabijo člani in prijatelji društva.

lj V šišenskem prosvetnem društvu predava v ponedeljek, 9. t. m., ob pol 8. zvečer dr. J. Godnič.

lj Predavanje v Rokodelskem domu. V ponedeljek, 9. t. m., bo predaval v dvo-rani Rokodelskega doma prof. dr. Valentin Rožič o vprašanjih, ki so v današnjih časih za vsakega izobraženca, zlasti pa za obrt-nika, izredne važnosti. Predavanje se pri-čne točno ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

lj Umrla je na Strmi poti v visoki sta-rosti gospa Uršula Magister, vdova mest-nega cestnega nadzornika. Naj v miru po-čiva!

lj Starešinsko predavanje se vrši v pe-tek, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v dvora-ni Akad. doma. Predava g. prof. Jos. Čo-pi-č o vprašanju Pacifika do washington-ske konference. Vabljeni vsi člani stare-

šinstva, po njih vpeljeni gostje in člani kat. akad. društev. — Predsednik.

lj Zabaven večer z zelo mnogovrstnim sporedom priredi v Rokodelskem domu prihodnjo nedeljo dne 15. januarja zvečer Prosveta za stolno župnijo in šolski okraj. Podrobni spored priobčimo v eni prihod-njih številki, opozarjamo pa že danes na to prvo prireditev stolne prosvete.

lj Tečaj za poljski jezik. Prva ura po novem letu se vrši v četrtek, dne 12. ja-nuarja.

lj Trboveljska premožokopna družba. Dne 6. t. m. je pričel jugoslovanski izvršil-ni odbor trboveljske premožokopne druž-be poslovati v Ljubljani.

lj Javna redna seja občinskega sveta bo de v torek, dne 10. januarja 1922 ob 5. uri popoldne v mestni dvorani.

lj Akademski socialno-pedagoški krožek pri-re-di v ponedeljek, dne 9. januarja ob 8. uri zve-čer (na učiteljski, I. nadstr.) diskusijo o prvem členu zakonskega načrta o narodnih šolah za kra-ljevino SHS Od »načrt« predlagani 1. členu se glasi tako-le: »Osnovna šola širi med narodom pismenost in prosveto, razvija nacionalno in držav-no zavest in veroko strpljivost, utrjuje moralna načela za praktično življenje in daje osnovo za nadaljno izobraževanje.« Ker od prav postavljenega cilja ljudski šol v veliki meri zavisi, ali bo bo-doci državljani v narodnem, državnem in socialnem oziru prav vzgojeni ali pa ne, se k diskusiji o tem načelnem vprašanju vabijo vsi, ki jim je kaj mari ljudske vzgoje, to je — resnejšega pojmovanja in izvrševanja življenjskega nalog. — Odbor.

lj Izza knjišk kr. poljeiškega razvaliteljstva v Ljubljani. Prejeli smo: Javnosti je znano, da je svojočasno obstojal v Ljubljani zelo potreben ve-rižniški urad, katerega predstojnik je bil svetnik Krševan. Za časa ukinitja tega urada je istemu ostal od nabranih kazni itd. znesek, presegačoj visokine 1.000.000 K, katere vsota se je stavila deželni vladi na razpolago. Toda glej čudo! Za božične praznike pa so dobili iz tega fonda neka-teri višji gospodje vsote kar po 30.000, 20.000, 15.000 in navzdol kot nagrade, vsi nižji uslužben-ci ki so v največji meri delovali proti verižnikom, njim, ki jim gre največje zasluge, so pa ostali praz-nih rok! Razdelitev teh nagrad je bila seveda tajna in le srečnemu slučaju odnosno šali se je zahvaliti, da se je zoznalo za razdelitev teh »pre-mij«. Vseled takih razmer se je upravičeno vzbudi-la med nižjimi uslužbenci nevolja in kritika ter so vložili na deželno vlado tozadevno pritožbo, katere je ostala dosedaj še nerešena. — Iz priza-detih krogov.

lj Poziv. Starejšega gospoda, ki je, stojič tik za menoj, opazoval, ko mi je po končanem kon-certu dne 7. decembra 1921 v Unioni pri izhodu nekdo segel v žep, lepo prosim, da mi takoj javi svoje ime in naslov, ker je imel dogodek sodne posledice in nujno rabim pričo. — Franjo Medic, Ljubljana, Zrinjskega cesta št. 5.

lj Koncert v hotelu »Tivoli« v nedeljo, dne 8. t. m. od 15. do 20. ure. Domače je rne, krvave in mesene klobase. Vstopnina prosta. — Še pri-po-roča Vek Dolničar.

lj Zahvala. Bolniški okulističnega oddelka obče bolnice v Ljubljani se zahvaljujejo cen eni gospej Ziberti za njen veliko lučen dar. g. Polaku, in vsem gospodom trgovcem, kakor vsem cenje-nim dobrotnikom za božična darila s katerimi so nam napravili veliko veselje na sv. večer. Zah-vala tudi vsem častitim sestram. Bog povrni stotero!

lj Zgubil se je na Vodniškem trgu z'at uban z roditeljskim kamnom. Pošten naštelci se naproša, da ga vrne proti nagradi Sv. Petra.

lj Obsojeni bančni uradnik. Okrajni poli-cijski nadzornik g. Habé je obsodil nekega bančnega uradnika na 1 mesec zavora, ker je brez dovoljenja prekoratil mejo, ko je iztiho-tapljal iz neke države lire in cekine. Ravnatelj in prokurist njegove banke sta priznala, da je ta uradnik res iztiho-tapljal lire in cekine. Po-leh kazni za neupravičeno prekoratenje meje bo pa še dotičnik kaznovan po carinsko do-hodstvenih predpisih.

lj Na praznik sv. Treh kraljev je bilo are-tiranih 75 oseb. Zaradi pijanosti so bile are-tirane 4 osebe, med n'imi neki boljši gospod, kotreča je policija ob belem dnevu pobrala v jarku.

lj Pričeta izčista. Na glavnem kolodvoru sta bila pričeta dva Italijana, katerima se je posrečilo prinehati se v Ljubljano po železni-ki brez notnih listov. Ko so ju preiskali, so našli pri n'ih dve črti bodalci in žrno robca: znaki, da sta prišla kot fašista v Ljubljano s poseb-nimi naročili.

lj Zahvala. Kolo jugoslovanskih sester se naj-srečnejše zahvaljuje vsem, ki so priložnost s svojo darovitostjo, da je bilo možno obdarovati ob tej prvi društveni »Božičnici« toliko otrok s tolim obiljem, nečim in sadjem. Kjerkoli so not-ka-kole Kolašice, skoro povsod so našle usmilena srca in radodarne roke, ki so bile takoj priprave-ne prisrčevati v ta plemeniti namen. Iskrena za-hvala tudi ž. sestram uršulinkam, obrtni šoli in društvu »Jesensko«, ki so pomagali pri šivanju ter omogočili, da je bilo vse pravočasno izvršeno. Vsem, ki so pomagali do lepega usrešja hodi v plačilo prijetna zavest, da so izvršili šlovesko-ljubno delo, za katero jim je hvaležno sto in sto nežnih otroških src!

lj Mestna zastavlatnica ima tomesečno draž-bo maja 1921 zasavljenih predmetov 12. januarja 1922 popoldne.

lj Proti kađenju šolske mladine je odredil policijski direktor g. dr. Guštin najstrožje odred-be. Svočas je bil izdan odlok, s katerim je bilo kađenje mladini prepovedano. Ker je na ta odlok posebno šolska mladina pozabila, se opozarja, da se je varnostnim organom najstrožje naročilo nad-zorovati mladino, da ne bo kadila na cesti in tudi ne v temnih lokalih.

lj Dra Dunajčana ob božičnih počitnicah v Ljubljani. Policija je prišla na glavnem kolo-dvoru dva Dunajčana, ki sta se prinčela brez notnih listov v Ljubljano. Vročena, kaj da jeta tu, sta odgovorila: »Na Dunaju nista dobila dela, šli sta sva, da je v Jugoslaviji v sredi v izobilju in da je celo »kralje« v tej deželi navadna jed. Zato sva prišla k vam.« Preskrbeli so jima brezplačno povratno vož-njo v Nemško Avstrijo.

lj Tatvina. Tehniku Maksu Strenarju je bil ukraden fotografski aparat vreden 2000 kron.

Prosveta.

pr Naše občinstvo opozarjamo na koncert, ki se vrši v ponedeljek, dne 7. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe in kojega spored izvajata slovenska klavirska virtuza Anton Trost in njegova soproga Claire Trost-Fiedler. Anton Trost je naš najresnejši glasbeni umetnik, ki se je izključno posvetil svojemu instrumentu in velja v dunajskem glasbenem svetu kot najboljši tehnik klavirske igre. Ravno kar je koncertiral v Celju, Ptuj in Zagrebu ter izvajal v Ljubljani prvovrsten klavirski program. Anton Trost igra Bach-Busoni-jeve: Chacona, Novakovo balado o Manfredu ter Debussyjeve klavirske igracke: Zlate ribice in Vrtovi v dežju, nato pa še znamenitega Rusa Škr-jabina: Etudo. Njegova soproga igra pa veliko Beethovenovo sonato v as-duru, skupno za zaigra'a Saint-Saensov klavirski koncert v G-molu in tega na dveh klavirjih. — Anton Trost je v dunajskih glasbenih krogih izredno priljubljen in vživa vsled svojega resnega stremljenja v vsestranski in velik ugled, kar pričajo polne dvorane o priliki njegovih dunajskih nastopov. Enako priljubljen je tudi njegova soproga, ki se je ravno kar vrnila iz ve-likih koncertne turnee v Češkoslovaški, katero je dovršila z velikimi uspehi. Dne 7. decembra 1921 je imela samostojen klavirski koncert na Dunaju. Glasbeni kri ik lista »Neue Freie Presse« je med vsemi klavirskimi koncerti letošnje sezone omenil njo na prvem mestu, ter se jo o laskavo, da navdu-šeno izraža o njej. Konečno omenjamo, da je Saint-Saensov koncert baš sedaj aktualen, ko je Kamilo Saint-Saens nenadoma umrl dne 17. dec. 1921 v Algieru v starosti 87 let. Saint-Saens je najodlič-nejši reprezentant francoske moderne glasbe in piše briljanten klavirski štil. Občins vo vabimo, da se v največjem številu odzove in posei koncert, ter tako vsaj moralno podpre umetnika, ki tako odlično zastopa v svoji stroki slovenski narod v tujini. Vstopnice so v predprodi v pisarni Glas-bene Matice. Gosposka ulica št. 8, I. nadstr.

pr Predavanja Umetnostno-zgodovinskega društva. Tekom zime priredi imenovano društvo vrsto predavanj o umetnosti. Prvo predavanje se vrši v torek dne 10. t. m. točno ob 6. uri zvečer v fizikalni dvorani Tehnične srednje šole (bivša Obrtna šola) na Mirju. Tema: Umetnost in nara-va. Predavatelj: vseuč. docent dr. Vojeslav Mole. Vstopnina za člane društva 1 Din., za nečlane 2 Din.

pr Muzika Dravske divizijske oblasti. K že naznanjenim zanimivim točkam II. simfon. kon-certa, dne 12. t. m. pridejo še slavošpevi za visoki glas s spremljevanjem orkestra, najnoveše delo dr. R. Straussovo. Poje jih gospa Pavla Lovše-tova. — Vstopnice prodaja trafikla v Prešernovi ulici, št. 54.

pr Neve nene knjige. Pravkar je izšla v za-logi Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani prof. dr. Sturmovna Francoska vaunica prvi letnik, ki bo za elementarni pouk francosčine najboljše služila. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelak za prosveto in vere je knjigo že dne 12. avgusta 1921, št. 4101 v rokopisu za porabo v šolah odob-ri-la. — V leku prihodnjega tedna pa izide v isti zalo-gi Slovenska čitanka za prvi razred srednjih šol, sestavljen višji šolski nadzornik Josip Wester. Na čelu srečno trb: anih beril krasni knjigo na fin papir tiskana nova izvirna slika Njegovega Velikanstva kralja Srbov Hrvatov in Slovencev Aleksandra I. Izvirno fotografijo je prejel založ-ništvo neposredno iz k aljeve krcinečne pisarne. O obeh knjigah prinese naš list strokovne ocene.

Ljudski oder.

Danes zvečer ponovi Ljudski oder ob pol 20. uri burko »Ulica št. 15. — Vstopnice se dobe da-nes celi dan v I. nadstropju Ljudskega doma.

»Po dvajsetih letih«, je naslov drami, ki jo vprizori Ljudski oder v nedeljo 15. januarja zve-čer. Vstopnice se bodo dobile od srede 11. jan. naprej v Ljudskem domu.

Vestnik S. K. S. Z.

Celodnevni tečaji S. K. S. Z. S. K. S. priredi sledeče enodnevnne tečaje: V ne-deljo 15. jan. t. l. v Šmartnem pod Šmarno goro, v Dobu pri Domžalah, v Sostrem (samo poldnevno) in na Jesenicah. — V nedeljo 22. januarja na Črnučah (celodnev-no) in v nedeljo 5. februarja v Preski. — Društva v ljubljanski okolici, ki želijo te-čajev, naj se takoj javijo, da more centrala pravočasno poskrbeti za predavatelje.

»Socialna Misel.« Ta mesec izide prva številka »Socialne Misli«, ki bo iz-hajala 12 krat na leto. — Urednika sta dr. A. Gosar in Fr. Terseglav. — »Socialna Misel« bo zastopala krščanskosocialna načela v duhu dr. Kreka ter v najširšem krogom razumljivi obliki obravnavala vsa važna vprašanja kulture, politike, socializ-ma in gospodarstva. — Zato bo nujna bo-gat material za politično in socialno izo-brazbo ter jo najtopleje priporočamo vsem izobraževalnim društvom.

Dijaški vestnik.

d »Zvezdar«. Danes ob pol 11. uri je redni sešestanek v Ljudskem domu II. nadstr. Prinesite tudi članarino!

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. Drugi obrok vstopnine za abonirane prostore v sezoni 1921/22 pobira bla-gajna Narodnega gledališča v Ljubljani v ponedel-jek in torek dne 9. in 10. t. m. od 10. do 12. ure in od 4. do 6. ure v dramskem gledališču, vhod iz Gradšča. Vse p. n. abonente prosimo, naj blago-volijo ta dva dneva zanesljivo plačati drugi obrok najemnine. Opozarjamo, da sedanje vstopnice v sredo, dne 11. t. m. izgube veljavo, če do tedaj najemnina ni poravnana.

OPERA:

Nedelja, 8. januarja: Faust. Izven abon. Ponedeljek, 9. januarja: zaprio. Torek, 10. januarja: Boris Godunov, Abon. C.

DRAMA:

Nedelja, 8. januarja popoldne: Peterčkov posled-nje sanje. Izven abon. Nedelja, 8. januarja zvečer: Roza Bernadova. Iv-ven abon. Ponedeljek, 9. januarja: Pampeliška. Abon. B. Torek, 10. januarja: zaprio.

SPORT.

Blejsko jezero zamrznjeno! Z Bleda poročajo, da jezero lepo zamrzuje ter nudi momentano že več jehov drsalnega terena. Led je debel do 10 centimetrov ter proti središču opri. Ako bo sedanje vreme držalo, bo v ponedeljek že vse jezero sposobno za drsanje. Sportnikom pa nudi jezero že danes najlepši teren ter naj niče ne zamudi privoščiti si krasnega užitka. Dnevi so prekrasni na Bledu in ob sedanjih zimskih, kakor se pojavljajo vsa zanjna leta, ni mnogo upanja na možnost trajnega izvajanja zimskega sporta, tako da takih prilik ni izpustiti. Hoteli so odprti in zakurjeni sobe na razpolago. — **Sportna zveza.**

S. K. Primorje je imel 6. t. m. v mesni posvetovalnici občni zbor, na katerem se je izvolil za poslovno leto 1922. sledeči odbor: Predsednik g. Stubelj, bančni ravnatelj; 1. podpredsednik g. Birs, novinar; 2. podpredsednik g. De Paulis, bančni uradnik; tajnik g. Sakala; blagajnik g. Flanič; gospodar g. Bašin R.; odborniki gg. Brumal, dr. Fornazarič, Rajer, dr. Saplja, Bašin A.

Poslano.*

Na naslov g. dr. M. Zarnika.

Opozoril me je eden izmed onih inteligentnih mojih rojakov, ki jih ni treba učiti, kako naj se oblečejo kadar greje na čajanko. Na tisto neslanost, ki jih g. dr. M. Zarnik že dalj časa stresa v »Slov. Narod«, tako o gospej S.: — »bi jo položila,« — »je igrala ko žalostna mati božja,« — o g. K.: je piskov ko hidrant,« — »je reneč ko medved,« — o gospej D.: tudi šminka ne more pokriti kar večinoma itd. Če sem med drugimi tudi jaz kot gospa Flamova »Ksantipa«, in imam »lice Ksantipe«, potem ste Vi, g. dr. Zarnik naravnost — Adonis! Topl. Vam priporočam, da si kupite tisto šminko pri firmi »Takt in Olike« — da boste ž njo premazali svoje pomanjkanje finega kritičnega talenta. Da se poslužim enega Vaših iz-

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

razov, ki jih imate v svojem bogatem leksikonu. Vam povem, da bi si slavni češki pisatelj I. Kvapil s tisto kritiko, ki ste jo Vi napisali o njegovi prekrasni »Pampeliskic« — kvečjemu svoje devlje »zbilskale.«

SOFIJA BORŠNIK, tragedinja.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 308 m n. m. v.š.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nebo, vetrovi	Pojavnost v mil.
6. 1. 21 h	727.9	- 6.6	1.1	obl.	—
7. 1. 7 h	731.8	- 12.7	1.2	megla	—
7. 1. 14 h	734.5	- 5	1.1	jasno	—

Za gledališča na deželi priporočam Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeče knjige:

Pogodba. Burka s petjem v dveh dejanjih. — Spisal: Dr. Ivo Česnik. Cena K 6.
Divja urica. Narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih. Spisal F. S. Finžgar. Cena K 10.
Dr. Krek: Turški križ. Igra v 4 dejanjih.
Tri sestre. Igra v 3 dejanjih. Cena K 8.
Ob vojski. Igrokaz v 4 slikah. Cena K 6.

Platnice »Cvetja z vrtov

sv. Frančiška« se kupijo, na katerih so spisi P. Stanislava Škrabca. Ponudbe pod »PLATNICE«.

Vajenec se sprejme v trgovino L. KNEZ v Krškem. Biti mora krepak, zdrav, z dovršenim najmanj 4 razr. ljudske šole. 70

Kavarniški poslovodja

strokovno naobražen, prvovrstna moč (nekoliko kavcije potrebno) se išče za kavarniško podjetje v Ljubljani. Pismene ponudbe s prepisom spricval, fotografijo in zahtevo plače je poslati na upravo »Slovenec« pod šifro. Stalno mesto 70.

Samski izučeni VRTNAR

se išče za vrt v Ljubljani. Stanovanje in hrana v hiši. Naslov v upravi »Slovenec« pod števil. 4789.

KRAVE - mlekarice

naprodaj. — Ljubljana, Hradeckega vas števil. 8. 97

Proda se jarmenik in dobro upokvarjen rabljiva, stara turbina. Pismene ponudbe naj se vpišejo na gozdno in domensko oskrbništvu v Bohinjski Bistrici, ki daje vsa potrebna pojasnila.

NAZNANILO. Slavnemu občinstvu si usojam naznaniti, da sem začel

trgovino z manufakturo

in vsemi potrebščinami za krojače, šivilje in čevljarje.

Zagotavljajoč točne in solidne postrežbe beležim z najodličnejšim spoštovanjem

FRIDERIK STÖGER
»TRGOVINA PRI NIZKI CENI«
Krško ob Savi, Dolenjsko.

Planino, tri pisalne mize,

1 omara za knjige

radi pomanjkanja prostora na prodaj. Naslov pove An. zavod Drago Beseljak & drug, Ljubljana, Sodna 83 ulica 5.

Zmožnega tovarniškega

kleparja, izurjenega posebnega leseno cementnih strešnih po-

pravilnih, išče

predilnica Tržič.

Poštena POSTREŽNICA

za pospravljanje stanovanja dopoldne, za dobro plačo, se takoj sprejme. Vprašati Bleiweisova cesta števil. 4, I. nadst. 56

POZOR! POZOR!

Bakrene kotle

za žganjekuho, kotle za kuhanje sira, krme in perila, nadalje vsakovrstne aparate, brizgalnice za trte itd. izdelujem po naročilu solidno in trpežno. Prevzemam v popravilo in pocinjevanje bakrene kotle in druge bakrene predmete. Kupujem ali vzamem v račun po dnevni ceni star baker, svinec in cin (cinasto krožnike). Za dobro in solidno delo jamčim.

25 S spoštovanjem

Maks Weiss, bakrokotlar

Novi Vodmat 189, pošta Moste pri Ljubljani.

Proda se okrog 5000 m² zemljišča

z obstoječo prilično stanovanjsko hišo v velikosti 280 m² torisa tik ob želez. tiru drž. kol. v Ljubljani, zelo pripravno za kako podjetje ali skladišče. Poizve se: Vodmatski trg 7, Zidan M. 48

=====

Sprejme se

izvežbana prodajalka

za veliko manufakturno trgovino v Ljubljani. — Ponudbe je nasloviti: »Poštni predal št. 69«, Ljubljana. 5

=====

Z „Oréal Henné“, Paris

barva las v vseh nuancah in izdeluje vsa lasna dela M. Podkrajšek, frizer za dame in gospode, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 32.

Klobuke in slamnike

vseh vrst, od preprostih do najfinejših, nudi vedno tovarna klobukov in slamnikov Franc Cerar. Domžale (Slobo).

V popravilo prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi popravila se sprejemajo v Ljubljani vsa sredo pri tvrdki KOVACEVIČ & FRŠAN, Prešernova ulica št. 5, na dvorišču, desno, kjer se ob sredah tudi dobe popravljeni predmeti. 3707

Prijateljem in somišljenikom naznanjamo, da je 6. januarja odšel

FRAN PIŠEK

narodni poslanec

k Bogu po svoje plačilo.

Slovensko ljudstvo, ki mu je posvetil najlepša leta svojega življenja, mu bo ohranilo hvaležen spomin.

Za načelstvo S. L. S.:

Dr. Anton Korošec

t. č. načelnik.

Brez posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem tužno vest, da je naša srčno ljubljena mati, stara mati, teta, gospa

Uršula Magister

vдова mestnega cestnega nadzornika

danes dne 7. januarja ob 2. uri ponoči po dolgi in mučni bolezni, prevedena s tolažili svete vere mirno preminula.

Pogreb nepozabne matere se vrši v nedeljo, 8. januarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Strmi pot št. 8 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, 7. januarja 1922.

ZALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod. 84

Zadružna zveza v Ljubljani javlja tužno vest, da je preminul dolgoletni član njenega nadzorstva, gospod

Fran Pišek

posesnik v Orehovi vasi pri Mariboru, narodni poslanec itd.

Blag mu spomin!

Naš zvesti tovariš in mnogoletni sobojevnik v parlamentarnih bojih za pravice slovenskega ljudstva, gospod

Franc Pišek

narodni poslanec

je dne 6. januarja 1922 na svojem domu v Orehovi vasi mirno v Gospodu zaspal.

Blagemu delavcu za politično in gospodarsko osamosvojitve našega ljudstva ohranimo hvaležen spomin! Bog mu bodi plačilo.

Za predsedstvo Jugoslovanskega kluba:

dr. Anton Korošec

t. č. predsednik.

Pozor!

Oglejte si!

Manufaktorni oddelek

Oglejte si!

Gospodarske zveze na Dunajski cesti šte. 29 (na dvorišču).

Velika zaloga sukna za moške in ženske obleke in najlepša izbira vsakovrstnega spodnjega perila za moške, ženske in otroke.

Pozor!

KLAVIRJI NA OBRONE
harmoniji, violine in vse glasbene potrebitine. S. rane na debelo in drobno.
Rifoniz Breznik,
bivši učitelj Glasbene Matice,
Kongresni trg št. 15. Ljubljana.

Stavbna parcela v mestu ozir. na periferiji mesta, se kupi. Ponudbe: Poštni predal 112, Ljubljana.

Okoli 4000 kil ajdovih LUSKIN za stelo ali kurjavo po 50 K 100 kil se dobi pri **FRAN POGAČNIKU** v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 36.

Upravitelj prevozne podružnice.

Mednarodna prevozna tvrdka išče za Ljubljano sposobnega odpremnega uradnika (prednost ima Slovenec), ki je usposobljen, da prevzame samostojno vodstvo podružnice, ki se v kratkem otvori. Prepisi spriceval, slika kakor tudi zahteva glede plače, naj se pošiljajo na upravništvo »Slovenca« pod šte. 53.

Ne 1 695/21—2.

80

Oglas prostovoljne dražbe.

Dne 24. januarja 1922 ob 10. uri dopoldne se bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 26 potom prostovoljne dražbe prodajala hiša št. 23 v Smokuču z vso knjižno in pribito pritliklino ter srenjskimi pravciami za pol kmeta — in okrog hiše ležečimi parcelami: en travnik, ena njiva in en sadni vrt, kojih obseg s stavbno parcelo vred znaša 37 a 74 m².

Najnižji ponudek 80.000 K. Podrobni dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču.

KR. OKRAJNO SODIŠČE V RADOVLJICI,
odd. I., dne 3. januarja 1922.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa okrajnega sodišča z dne 2. jan. 1922, A I 360/21/24, se na predlog Ivana Perko, posestnika v Zgornji Šiški h. št. 7, kot varuha ntl. Viktorija Klemene, posestnika iz Ljubljane, Krakovski nasip h. št. 14, vrši dne 10. januarja 1922 ob 9. uri dopoldne v pisarni podpisanega notarja, Sodna ulica 11

prostovoljna javna dražba

travnika, parc. 250/76, vložka 246 k. o. Trnovsko predmestje. Vzklicna cena travnika znaša 50.000 K.

Morebitnim zastavnim upnikom ostanejo slejkoprej pridržane vse njih pravice, ne glede na višino najvišje ponudbe.

Natančneje podate glede dražbenih pogojev se izve v pisarni podpisanega notarja v uradnih urah.

DR. KARL SCHMIDINGER I. r.
notar kot sodni komisar.

**BETON-ZELEZOBETON-
VODNE ZGRADBE-
ELEKTARNE**
Ing. J. Laurencič & Co
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MLINI-ŽEZVI-HIŠE-VILE-INDUSTRIJSKE-MOSTOVI
PRORAČUNI-MOČRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

Gospodarska zveza — mlekarški oddelek.

Sveže mleko

vsaka množina po 8 K za liter se dobi v prodajalnici
Vnovčevalnica Gospodarske zveze
v Ljubljani, Šolski drevored št. 14 (pod semeniščem).

Naznanilo.

Naznanjam, da sem 31. decembra 1921 izstopil iz
TVRDKKE FR. KALMUS & F. P. VIDIC & KOMP.
Moja pisarna se nahaja od 1. januarja 1922 dalje

na Dunajski cesti 14 v Mathianovi hiši
zraven tvrdke Schneider & Verovšek.

FR. KALMUS

TOVARNA GLINASTIH PEČI IN ŠTEDILNIKOV
LJUBLJANA, OPEKARSKA CESTA.

Proda se iz proste roke večje

**obrtno podjetje
z vodno močjo**

v bližini Ljubljane. Podjetje se nahaja v najboljšem stanju. — Več se poizve pri upravništvu Slovenca pod: »Vodna moč 67«.

Tisoče ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“

kot kosmetikum za negovanje zob, zobnega mesa, glave, kot doatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega čiščanja, osvježujočega delovanja najboljšega učinka. Ravnotako je priljubljen kot krepljivo, blago delujoče in vrio prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči kot Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanj! Z zamotom in poštnino za vsacega: 3 dvo nate ali 1 specialna steklenica . . . 48 K.

Za prodajalce:

12 dvojn ali 4 spec. steklenice	168 K
24 " " " "	200 "
36 " " " "	394 "

poštne prosto na Vašo pošto. Kdor pošlje denar naprej, dobi se popust v naravi.

Dobi se tudi: Eiza obliž za kurja očesa 5 in 75 K; Eiza mentolni črtak 12 K; Eiza pospalni prašek 11 K; prisino Eiza ribje olje 85 K; Eiza voda za usta 36 K; Eiza kolonska voda 41 K; Eiza šumski miris 41 K; Glicerina 6 in 30 K; Lysoform 30 K; kineški čaj 3 K; Eiza mrčani prašek 15 K; strup za podgane in miši po 1 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stabica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

Pozor, kolesarji!

Pošljite rabljena dvokolesa v popolno prenovu, emajliranje z ognjem in ponikljanje. Na željo se kolesa tudi shranijo čez zimo.
F. Batjel. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 4434

SALAME
I. vrste
novo blago
popolnoma godno
dobliva se povsod!
Prva hrvaška tvornica salam, suse-
nega mesa in masti
M. G. Vrljović
sinovi d. d.
Petrinja.
Glavno zastopstvo
za Slovenijo
R. Bunc in drug
Ljubljana
Celje — Maribor

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1

Lepa darila
za vsako priliko!
Zlatina, srebrnina, namizna
oprava in budilke, po nizkih
cenah, kakor je bila zaloga
brez carine prevzeta od gošp.
Krepelka (Meisetz).
Jos. Šelovin-Čuden, Mestni trg 13.

Italijansko-Jugoslovansko d. d. za industrijo in trgovino
(Uvoz — izvoz.)

Kapital: Lit. 1.500.000. Zakoniti sedež: Rim, Via della Vite, N. 11.
Podružnica in glavna poslovica Milano (5), Via Paolo da Cannobio N. 2.

Uvažava v Italijo: vole, svinje, mast, maslo, živo in zaklano perutnino, jajca, vsakovrstni les, oglje in premog, cement, tupino, esence, sušeno sadje, grah, žito i. t. d.
Izvažava iz Italije: platneno, volneno in svilen blago, predmete iz konoplje, jute in lanu, vsakovrstne klobuke in kape ter fese; mila, modre galice, rudne in morske soli; riž, vsakovrstne čevlje; konficionirano perilo in odela; tehniške in mehaniške predmete; pisalne stroje i. t. d.
Za nadaljnja pojasnila se je treba obrniti na Jadransko banko v Jugoslaviji in Italiji.

Vse posle izvršuje poslovica v Milanu.

Tvrdka PATERNOST & REMIC, Ljubljana

trgovina s poljskimi pridelki na debelo

naznanja vsem svojim cenj. odjemalcem in trg. prijateljem, da je preselila svoj sedež iz Rimske ceste št. 2 v novo zidane lastne prostore v Slomškovo ulico št. 11.
Brzjavni naslov: Parem, Ljubljana. :: Telefonska šte. 589.

Potrebno in koristno je

da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike po našem posredovanju potom kr. pošto-čekovnega urada.

Pazite, da boste naznanili pošiljatelju natančni znesek, ki ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.

Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po poštah Vas to prosimo.

Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se done ljudje, ki posebno sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, češ, bo raje se poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogokrat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.

Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več mesecev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki pošiljati denar potom naše banke.

Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Vžigalice

znamke »MIKADO« brez žvepla in fosforja, na vsaki podlagi se užigajoče, v papirnatih ovojkah, izdeluje

Tovarna vžigalic d. z o. z. v Rušah pri Mariboru.

Zahtevajte oferte!

Zahtevajte oferte!

Prometni zavod za premog

d. d. v LJUBLJANI

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti in v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja
in razpečava

**prima čehoslovaški in angleški koks za livarne in
domačo uporabo ter kovaški in črni premog**

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Nunska ul. 19